

Večernik

»JUTRA«

II. (IX.), štev. 177

Maribor, ponedeljek 6. avgusta 1928

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16, uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica, št. 4

Kritično stanje Stjepana Radića

ZDRAVSTVENO STANJE HRVATSKEGA LJUDSKEGA TRIBUNA SE JE TAKO POSLABŠALO, DA SE JE BATI KATASTROFE. — IZ MONAKOVA IN DUNAJA POZVANI SPECIJALISTI

ZAGREB, 6. avgusta. Stanje Stjepana Radića je od dne do dne slabše in postaja zlasti vsled oslavljenosti srca kritično. Današnja noč je prebil bolnik zelo nemirno. Davi je bilo brzojavno pozvano v Zagreb več specijalistov z Dunaja in z Monakova. V mestu vlada silno razburjenje. Govori se že, da lahko v najkrajšem času nastopi katastrofa.

BEOGRAD, 6. avgusta. Po mestu se je davi razširila alarmantna vest, da je Stjepan Radić že v agoniji. Z največjo nestrpnostjo pričakujejo iz Zagreba novih poročil. V političnih krogih vlada velika nervoznost, ker se boje, da bi mogla eventuelna smrt vodje hrvatskega naroda povzročiti na Hrvatskem notranje nemire.

ZAGREB, 6. avgusta. Na Markovem trgu je daroval včeraj dopoldne msgr. Svetozar Rittig tiho mašo za skorašnje ozdravljenje Stjepana Radića, tekmo katere je oratorijski zbor cerkve sv. Marka pel koral: »Go-

spod, usmili se svojega sluga Stjepana«. Pred improviziranim oltarjem so bili postavljeni stoli, na katerih je sedela rodbina Stjepana Radića ter okrog 10 narodnih poslancev s Svetozarjem Pribečevićem na čelu. Maši je prisostvovalo približno 400 oseb in večja skupina omladincev z dvema zastavama.

ZAGREB, 6. avgusta. Zdravnika dr. Radoničič in dr. Ivančević sta stalno ob Radićevi postelji. Bolniku je tekmo današnjega dne spet nekoliko boljše. Ob enih popoldne je bil izdan zdravniški buletin, ki opisuje ves razvoj Radićeve bolezni in v katerem zdravniki priznavajo možnost komplikacij. Zato je bil danes pozvan z Dunaja specialist dr. Wenckbacher, ki dospe nocoj v Zagreb. V ostalem ugotavljajo zdravniki, da je trenutno stanje bolnika nekoliko boljše, pač pa mu je bilo ponoči zelo slabo. Dati so mu morali močno injekcijo, da je proti jutru nekoliko zaspal.

Stara slika v narodni skupščini

ZEMLJORADNIKI NADALJUJEJO S TEHNIČNO OBSTRUKCIJO DELA. — PONOVI OSTRİ SPOPADİ Z VEČINO.

BEOGRAD, 6. avgusta. Današnja seja Narodne skupščine je bila zopet zelo viharna in je nudila skoro enako sliko kakor seja pred zločinom 20. junija.

Po prečitani zapisnika je govoril posl. Miloje M i l o j e v i ć, ki je zahteval, da naj se vsem poslancem, ki ne prihajajo na sejo, odvzamejo dnevnice. Zemljoradniki so proti temu energično protestirali in naglašali, da je vladna večina sama s svojim postopanjem onemogočila od naroda izvoljenim zastopnikom izvrševanje njihovih dolžnosti. Razvila se je dolga debata, tekmo katere je prišlo do silno burnih prizorov in je ponovno izgledalo, da pride do fizičnega spopada. Predsednik je bil končno primoran, da je sejo začasno prekinil.

Radikali in demokrati so klicali zemljoradnik Tupanjanin zahteval, da se v zapisniku popravijo razne netočnosti. Med njim in večino je prišlo ponovno do zelo ostrega prerekanja. Radikali in demokrati o klicali zem-

ljoradnikom, da naj gredo raje v Zagreb, češ da je samo tam njihovo mesto, zemljoradniki pa so odgovarjali, da so odločni nasprotniki amputacije in da je v njihovih očeh izdajalec vsak, ki to propagira. Vladna večina je nato zapisnik odobrila.

Predsednik skupščine je zatem sporočil, da so ostali vsi bivši predlogi Kmečko-demokratske koalicije brezpredmetni, ker niso predlagatelji navzoči. Zemljoradniki so proti temu odločno protestirali in zahtevali razpravo o posameznih predlogih. Večina je seveda osvojila stališče predsednika in odklonila razpravo o teh predlogih. Sledili so novi viharni prizori, ki so se tako stopnjevali, da je moral predsednik sejo že v drugič prekiniti.

Po zopetni otvoritvi je zemljoradnik Voja L a z i ć govoril o kršitvi poslovnika ter naglašal, da se večina poslužuje enakih sredstev, kakor pred 20. junijem.

Ob 1. pop. je bila seja prekinjena in se nadaljuje ob 5 popoldne.

Pretepi na Gospodov dan.

Ob sobotah, nedeljah in praznikih se pri nas ljudje kaj radi do krvi pretepajo in z noži dregajo. Včerašnja kronika beleži poleg manjših pretepov dva težja slučaja iz Kamnice, oz. Selnice. — Delavec opekarne v Kamnici, 31letni Šedek Rumši, musliman iz Rusije, se je stregel in dobil precejšen bodljaj v mečo desne noge ter na glavi. — Lec Herman, 20letni hlapec iz Selnice pri Mariboru pa je dobil z nožem zelo veliko rano na čelu. Oba je rešilni oddelček oddal v bolnico.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Vlada Ristović ustreljen v Zagrebu

PROPAGATOR POLITIČNIH UMOROV IN GLAVNI UREDNIK ZLOGLASNEGA BEOGRAJSKEGA »JEDINSTVA« JE POSTAL VČERAJ V ZAGREBU ŽRTEV ATENTATA.

ZAGREB, 6. avgusta. Vlada Ristović, lastnik in glavni urednik zloglasnega beograjskega dnevnika »Jedinstvo«, ki je že ponovno pozival k umoru Stjepana Radića in Svetozarja Pribečevića, je postal v nedeljo, ob 2. ponoči, na Jelačićevem trgu v Zagrebu žrtev atentata. 24letni železniški delavec Josip Sumić, zaposlen pri gradnji mostu v Jasenovcu, je oddal nanj več strelcev. Trikrat zadet se je Ristović zgrudil takoj mrtev na tla. O priliki atentata je bil težje ranjen tudi 62letni detektiv Franjo Plantozar, ki je spremljal Ristovića, ter 30 letni priwatni uradnik Andrijo Matišić iz Travnik, ki je prišel slučajno mimo. Oba ranjena sta bila takoj prepeljana v bolnico, vendar pa njuno stanje ni nevarno in bosta lahko kmalu zapustila bolnico.

Ristović je prišel v Zagreb v soboto popoldne. Zvečer je bil v restavraciji »Kolo«, kjer pa so ga omladinci kmalu spoznali, ga pretepli do krvi in vrgli iz lokala. Ko je hotel potem pobegniti z avtomobilom na kolodvor, mu je občinstvo, ki je smatralo njegovo navzočnost v Zagrebu za provokacijo vsega hrvatskega naroda, to preprečilo. Poklicalo je v bližini nahajajočega se detektiva Plantozarja, ki je Ristića odvedel najprej na policijo, kjer je bil zaslišan, nato pa v bolnico.

Ko so ga tamkaj obvezali, se je Plantozar okrog dveh ponoči vračal zopet z Ristovićem na policijo. Potoma so na Jelačićevem trgu nenadoma pričeli padati strelci. Atentator je bil že nekaj trenutkov nato aretiran.

Na policiji je pri zaslišanju izjavil: »Kot Hrvat in rodoljub sem bil silno razburjen, ko sem skoro vsak dan čital Ristovićeve grožnje, da je treba Pribečevića ubiti. Poznam Ristovića že dve

leti: On je v »Jedinstvu« javno pozival k uboju in zato sem se odločil, da ga kaznujem. Zavedam se svojega dejanja!»

Kaj je iskal Ristović v Zagrebu, še ni dognano. Zanimivo je, da so ga v soboto ponovno opazili pred Grandhotelom, kjer stanuje Pribečević. Njegovo truplo prepeljejo v Beograd.

BEOGRAD, 6. avgusta. Oblasti so zaplenile posebno izdajo »Jedinstva« o umoru Vlade Ristovića, ki dolži kot krivca Svet. Pribečevića. V opozicijskih krogih se smatra, da so oblasti same krive za vse, kar se je zgodilo. Ako bi takoj po prvih grožnjah in pozivih na uboje, ki jih je objavljala Ristović v svojem listu, ustavile nadaljno izhajanje tega revolverskega lista, sigurno ne bi nastopile posledice, pod katerimi ječi sedaj država. Šele zadnje dni se je pričela vlada resno baviti s tem listom in ga je baje nameravala ustaviti, čeprav do kakega takega sklepa dosedaj še ni prišlo.

Ustreljeni novinar Vlada Ristović je bil star 36 let in rodom iz Šabca. Po maturi v Beogradu je študiral prava v Parizu. Pozneje se je posvetil časnikarstvu. Sodeloval je najprej pri komunističnih listih, nato pri »Balkanu«, zadnje čase pa je začel izdajati revolverski list »Jedinstvo«, v katerem je z vsemi močmi zagovarjal sedanji hegemonistični režim. Par dni pred krvavim zločinom v narodni skupščini je objavil v svojem listu članek, v katerem je javno pozival k uboju Stjepana Radića in Svet. Pribečevića. Kljub vsemu temu se je svobodno gibal po Beogradu in vlada ni smatrala za potrebno, da bi ga preganjala.

Silen požar na Notranjskem

STRAŠEN POŽAR JE VČERAJ POPOLNOMA VPEPELIL VAS VPH JEZERO PRI CERKNIŠKEM JEZERU.

LJUBLJANA, 6. avgusta. Včeraj okrog 5. popoldne je nastal v vasi Gorenje Jezero (p. d. Vrhjezero) pri Cerkniškem jezeru katastrofalen požar, ki je vas popolnoma vpepelil. Poslopja so bila večinoma s slamo krita, kar je ogenj še pospeševalo, tembolj, ker zadnje tedne ni padla niti kaplja vode in je bilo vse razsušeno. Zgorelo je skupno 34 stanovanjskih poslopij z vsemi pripadajočimi gospodarskimi poslopiji. Rešiti je bilo mogoče le staro in novo šolo ter 3 druge hiše. Gašenje je bilo radi pomanjkanja vode silno otežkočeno. Kljub števil-

nim na pomoč došlim brizgalnam so morali gasilci gledati, kako uničuje ogenj poslopje za poslopjem. Napeljali so sicer cevi od kilometer oddaljenega jezerskega požarnika, toda vse skupaj ni nič pomagalo. Škode ni mogoče še niti približno preceniti, znaša pa na milijone. Panika med prebivalstvom je bila nepopisna. Požar je divjal tudi vso noč in je pričel poje-mati šele danes ob 4. zjutraj. Vas Gorenje Jezero je zadela slična nesreča že l. 1917, ko je zgorela skoro tretina vasi.

Dolgo iskanega ptica

je našla naša agilna policija v osebi zavarovalnega agenta in razpečevalca srečk 28letnega Vedlina Antona, ki ima na vesti celo vrsto grehov in ga je policija že dolgo zasledovala. Rodom iz Rtujske gore in pristojen v Ptuj je nastopal pod tujimi imeni kakor: Likar Ivo, Svetina Anton, Hokol Ivan itd. Po aretaciji je Vedlin polic. uradniku sicer zbežal, vendar je bil kaj kmalu zopet v ro-

kah pravice ter oddan v zapore, kjer bodo njegovo vest do dobra prerešali. Število njegovih žrtev je precejšnje. Mož bi moral v družbi dveh drugih Vedlinov, menda bratov in nekega Valentinca Bezjaka priti pred zadnjo poroto. Razprava se ni vršila, ker obdolžencev ni bilo pri roki. Eden od njih je pisal pismo, da se bo »izvršil valovom Drave«, kar si je seveda takoj premislil.

Mariborska idila ob Bohinjskem jezeru

DVA TABORA MARIBORSKIH SKAVTOV V ROMANTIČNEM ČRTOMIROVEM KRALJESTVU.

Dne 2. julija zvečer se je odpeljalo iz Maribora krog 100 naših mladih skavtov obhoda spola proti jugu. Za teden dni so se utaborili najprej v Ganieljnih pri Ljubljani, kjer je bil župni tabor, a že 10. julija so odpotovali z gorenjsko železnico proti Bohinjskemu jezeru, da se vtaborijo deloma pri Sv. Janezu, deloma ob Naklovi glavi ob Bohinjskem jezeru, v divni kotlini med velikimi Julijskimi alp, v bližini izvira in slapu Savice, ki ga čuvata Bogatin in Pršivec.

V bližini Sv. Janeza je drugi tabor, v katerem je okrog 45 skavtov in planink, z malo izjemo nekaj Ljubljancev, sami Mariborčani. Tam so imeli tudi vodniški tečaj, ki ga je vodil Črni Mrav iz Ljubljane, da se pripravijo nove moči za širjenje skavtizma.

Prvi tabor mariborskih skavtov z 22 šotori, v katerih je taborilo 60 skavtov in planink, je bil pa ob Naklovi glavi, malem potoku v Bohinjskem jezeru med Sv. Duhom in hotelom Zlatorog, prilično poldrugo uro od železniške postaje Bohinjska Bistrica. Na lepi jasi sredi gozdovja so si postavili šotore. Šest šotorov za planinke je bilo popolnoma zase ločenih od skavtskih šotorov. Ta prostor je nekoč uporabljala avstrijska vojska za vojaški lazaret in še danes vidiš iz zemlje narejen križ, ki je kazal vojaškim aeroplanom, da je tam bolnica.

Če se nekoliko ogledaš po okolici, najdeš tudi še mnogo drugih spominov na dobo svetovne vojne, ki ti jasno pričajo, da se je tod skozi mimo Bohinjskega jezera, mimo slapu Savice in naprej čez gorovje Bogatin in druge vrhove vršil ogromen vojaški promet: vidiš še sledove poljske vojaške železnice od Boh. Bistrice pa mimo jezera in mimo slapu. Vidiš celo vrsto med vojno nanovo nastalih vojaških cest preko gor. Vidiš tu in tam ostanke zidov, ki kažejo, da so bile tam vojaške kuhinje, vidiš še celo vrsto stražnic itd. Tudi vidiš ostanke žične železnice na vrhove proti jugu, koder teče danes italijanska meja.

Danes je ta kotiček slovenske zemlje zopet raj za neštete letoviščarje, katerih je ob Bohinjskem jezeru polno v vseh raznih hotelih in zasebnih stanovanjih. Uživajo božansko krasoto narave, sveži planinski zrak, milo božanje valov Bohinjskega jezera.

In tu so si mariborski skavti za prilično mesec dni postavili svoje tabore, tik ob veliki cesti in vendar tako, da njenega prahu niti najmanj niso čutili. Par minut, in že si pri jezeru, kjer so se zjutraj umivali, popoldne kopali. Sveža gorska voda jim je v veliki ruši minulih tednov pač zmanjkala in struga gorskega potoka zeva izsušena. Pa kaj, tudi sveža voda, ki jo nosi Savica skozi Bohinjsko jezero, se da piti in je porabna za kuho.

Da bi videli vsi vi stariši, ki ste zapali svojo deco voditeljem mariborske skavtske skupine, to čudovito lepo idilo ob Bohinjskem jezeru! Da bi videli zagorela telesa svoje mladine, sveže, zdrave obraze, na licih in v očeh veselje, življenje! Kako čisto drugi so, nego v objemu mestnih zidov, kamor so morali je prekmalu spet nazaj! Da bi čuli njihove sveže glasove, ko so zvečer posedali krog tabornega ognja na gorsko kamenje k taborni zabavi in zapeli svojo skavtsko himno in potem celo vrsto naših lepih narodnih pesmi, ki so zvečele v tiho zvezdano noč in odmevale od gorskih skal!

Življenje naših malih v skavtskih taborih je potekalo po gotovih pravilih, ki imajo lepe vzgojne cilje: vzgoja in krepitev telesa, uslužnost, samozatajevanje, ljubezen do narave in njenih živih in navidezno mrtvih bitij! Resno delo je bilo združeno z veseljem in zabavo! V vsem pa stroga disciplina! Ako se pregrešiš, dobiš listek, ki ti nalaga za kazen eno ali drugo izredno telesno delo! Točno ob 6. zjutraj (izjema je ob deževnem vremenu!) na klic iz roga taborovodje Pume se je tabor razgibal. Vse je bilo takoj po koncu in je pospravljalo v šotorih. Sledile so gimnastične vaje, nato umivanje v jezeru, ob osmih zajutrak. Zopet telesne vežbe v zvezi z izpiti in pred-

vanji. Med 11. in 12. uro je bil prost čas, ob 12. obed. Od 1. do 2. popoldne molk. Kdor se je pregrešil, ga je zadela kazen. Od 2. do 4. pop. je bilo kopanje v Boh. jezeru in solčenje ob obrežju. Sledile so igre (hazena, žoga itd.) dve uri. Med 6. in 7. uro zvečer je bil zopet prosti čas, ob 7. večerja. Ob 8. uri je pozval Pume rog ves tabor na zbor, na katerem so bile izdane odredbe za drugi dan, določeni stražni in dežurni vodi, razdeljene najdene stvari, se sprejemale pri- tožbe, prošnje in drugo. Po zboru je bila taborna zabava. Zakurili so sredi taborniškega velikog ognja ter posedli vsi okrog ognja po kamenju. Tamburaši so zasvirali, pevci zapeli razne pesmi, vmes deklamacije resne in šaljive; nastopal je tudi umetnik na gosli in še kakšen plesalec. Letoviščarji so prihajali v goste k skavtom. Vsi so bili dobrodošli, pogrnili so jim na zemlji, da so lahko sedli, poslušali, se zabavali in veselili s skavtsko mladino. Po poteku določene poldesete ure je moralo vse v šotore k počitku. Ko je odtrobil Puma ob deseti- tih, je moral v celem taboru vladati do- zjutraj popoln molk in absoluten mir. Le straža je hodila mirno sredi tihe noči okrog šotorov. Člani stražnega voda so se v straži menjavali vsako drugo uro. Za stražo je bil vsak dan določen po en šotor. Ker ima vsak šotor svoje posebno ime po kaki živali (galebi, jastrebi, sokoli itd.), je določitev stražnega voda enostavna, n. pr.: stražo prevzamejo sokoli.

Iz taborov so se vršili bodisi skupno bodisi v manjših ali večjih skupinah tu- di izleti: na Bled, na Črno prst, na Triglav, k slapu in izviru Savice itd.

Tako vidite, je združevalo življenje naših skavtov mnogo: spoznavanje narave in ljubezen do nje (skavt ne sme brez potrebe utrgati cvetlice ali rbiti živali), negovanje zdravja, telesne lepote in moči, samozaveš, pa tudi podre- ditev svojih interesov drugim, gostoljub- nost, postrežljivost in bratstvo, pa tudi duševno vzgojo, spoznavanje naše do- movine. Skavtski klic: **bodite pripravljeni!** vsebuje v sebi veliko vzgojno na- čelo, istotako skavtska jutranja molitev: pomagaj nam Bog, da bomo danes bolj- ši nego smo bili včeraj! Skavtska troboj- nica, ki čez dan ponosno plapolja sredi taborišča na visokem drogju, pa obenem vzgaja k ljubezni do skupne naše tro- edine domovine, k slogi Slovencev, Hr- vatov in Srbov.

Spal sem kot gost v drugem taboru mariborskih skavtov ob Naklovi glavi dve noči v šotoru in žal mi je bilo, ko sem moral zapustiti to lepo idilo ob Bohinjskem jezeru. Ostala mi bo večno v spominu. Vzbudila je v meni celo željo, da se ob prvi priliki sam udeležim tabor- renja.

Čujem, da vodstvo mariborske skavtske družine pripravlja še 14dnevno ta- borenje neke med Mariborom in Dra- vogradom v letošnjem avgustu in da bodo taborili tam tudi najmlajši naši skavti do 11. leta starosti, naši volčci in čebelice. Želim jim, da bi jim bilo prav tako dobro!

Zdrav! Zdrav! Zdrav!

Glavna skupščina UJU v Mariboru.

Kakor se da sklepati po dospelih pri- javah, bo prisostvovalo glavni skupščini okrog 2000 učiteljev iz vseh delov na- še države. Zlasti je mnogo prijav iz Sr- bije, Vojvodine in Hrvaške, pa tudi Bos- na in Dalmacija sta prijavila že lepo število delegatov. Glavna skupščina bo v dneh 11., 12. in 13. avgusta. Poleg običajnih letnih poročil glavnih funkcionar- jev so na dnevnem redu tudi pravila in referati o mladinski literaturi, samoiz- obrazbi, berlinskem kongresu osn. šole in rokotvornem pouku. 14. avgust pa je določen za izlete in že sedaj se je pri- javilo mnogo delegatov zlasti iz Srbije in Vojvodine, da žele občudovati divno Slovenijo. Večina delegatov bo prišla dne 11. tm. z dopoldanskimi in večerni- mi vlaki.

Mariborski in dnevni drobiš

Delavsko mesto na naši periferiji

Prva delavska kolonija ob Bežnavski cesti je pod streho. Skoraj tik ob vznožju Pohorja je doživelo v soboto 75 letnih delavskih hiš svoje dognanje in 1. no- vembra se bodo stranke lahko že vseli- le. Pravcaro majhno mesto je vzraslo v nekaj mesecih na periferiji našega me- sta, ki priča o resnem stremljenju naše občine, da energično odpomre že leta in leta obstoječi stanovanjski mizerij. Isto- časno pa se marljivo vrše že tudi pripra- ve za izgradnjo druge delavske koloni- je, ki bo gotova do 1. decembra in bo obstojala za enkrat iz 60, kasneje pa istotako iz 75 delavskih stanovanj. V Ka- cijanarjevi ulici v Melju je dalje že pod streho ponosna občinska zgradba šo- ferske stanovanjske hišice s 25 dvosob- nimi stanovanji z vsemi pritliklinami.

Mariborska mestna občina v marsi- čem prednjači pred drugimi mesti v na- ši državi. Izgradnja delavskih stano- vanjskih kolonij pa je nedvomno prvi poizkus v naši državi, da se pribavijo najpotrebnejšim slojem človeku primer- na zdrava bivališča. Na stotine ljudi se bo lahko prihodnje mesece izselilo iz do- sedanjih zaduhlih, brezsolčnih, zdravju škodljivih kletnih in drugih stanovanj v lična, zračna in solčna stanovanja v delavskih kolonijah tik ob vznožju Po- horja. Vsak prostorček v teh hišicah je dobro izrabljen. V pritličju je kuhinja s štedilnikom, shrambnica, kletjo in strani- ščem, stopnice iz kuhinje po vodijo v prvo nadstropje, kjer sta po dve stano- vanjski sobici, pri hišicah tipe A pa vrh tega še podstrešje z dvema sobicama. Hišice so zelo solidno zgrajene in je pri delu zaposlenih okrog 360 delavcev združenih mariborskih stavbenikov.

Dograditev teh poslopij je bil v sobo- to za zaposleno delavstvo pravcar praz- nik. Vse delavstvo se je zbralo, da si ogleda uspehe svojega dela in pozdravi vse, ki so pripomogli k izgradnji, poseb- no pa zastopnike mestne občine. Župan dr. Juvan se je iskreno zahvalil za po- zdrave, naglašujoč veliki pomen novih mestnih hiš za omiljenje stanovanjske bede. Prazniku dela je sledil potem obi- čajni likof, povabljeni pa so imeli zve- čer sestanek v Gambrinusovi dvorani.

Uremenska sprememba

Za avgust Merkurjevega leta 1928 je napovedal stoletni koledar v prvih dveh dneh veliko vročino, od 3. do 19. precej deževno vreme, potem lepo vreme. S tem se strinja tudi vremenski ključ zvezdoslovca J. W. Herschela. O vro- čini so vremenski preroki zadeli. Vre- menski pregovor pravi: O porcijunkoli (2.) če vročina, huda bo prihodnja zima. — Merkurjeva leta imajo sploh ostro zi- mo, neprijetno pomlad, poletje in jesen pa lepo. Tudi napovedano deževje se uresničuje. Ravno tako, kakor pred ted- nom dni se je včeraj popoldne začelo pripravljati k nevihti. Sredi popoldneva je popadalo nekaj težkih in redkih ka- pelj iz temnih oblakov, pravo deževje z nevihto, radi katere je bila nekaj časa prekinjena električna struja, smo pa do- bili proti polnoči. V presledkih je deže- valo tudi po polnoči, danes zjutraj se je pa razvilo izdatno deževje, od katerega imajo vsi nasadi veliko korist.

Velika skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda

se bo vršila letos 16. septembra v Novem mestu. 34 let je minilo, kar se je vršila velika skupščina v dolenski metropoli. Družbino vodstvo želi, da se zbero na ta dan vsi, ki jim je rodoljubje v srcu, ki pojmujejo velevažno obrambno delova- nje družbe sv. Cirila in Metoda. Velika CM skupščina v Novem mestu naj bo ogromen tabor vseh onih Slovencev, ki žele, da se ohrani majki Slaviji rodna gru- da in tudi najmanjši njen otrok, pa bodisi v tu- ali inozemstvu. Vsa narodna dru- šтва prosimo, da pri svojih prireditvah prizanašajo 16. septembru, da ima priliko vsakdo udeležiti se Velike skupščine. Istotako se obračamo na vse podružnice, da skušajo pripomoči k čim večji udeležbi.

Z motorja je padel

18letni mehanik Drahtschneider Franc ter si zlomil desni lake. Rešilni oddelek mu je nudil prvo pomoč.

Nikoli več vojne!

Ta klic naj zaori tudi iz naših vrst, to- varši ko bomo dne 12. avgusta zbrani na Brezjah. Spravno slavje ob 10. letnici mi- ru se, prične ob 10. uri. Pridite vsi! Ni- mamo plakatov, nimamo sredstev za bu- čno reklamo, vsi sami agitirajte za naš dan. Od moža do moža, od vasi do vasi! Polovična vožnja dovoljena od 10. do 14. avgusta. Tovariši na veselo bratsko svi- denje! Glavni odbor ZSV v Ljubljani. —

Dan beračev

je petek. Ta dan se od trgovine do trgo- vine, od hiše do hiše prosi »vbogame«. — Stari možički in žene s svojimi staro be- raško pravico obiskujejo vsaki petek ene in iste hiše. Tekom let so se daroval- ci in miloščinari nekako navadili drug na drugega. Če star berač izostane par petkov zaporedoma, meni gospodinja: »Vzelo ga je!« — kar je po navadi reve- žev edini nekrolog. Za berači s staro »pravico« se pa plazi mnogo takih brez pravice. Tudi med njimi so veliki reveži, a tudi dovolj sumljivih tipov. Tem je po- svečena velika policijska skrb in vsaki petek se jih nekaj ulovi pri racijah. Vče- raj jih je bilo pet. —

Hoja po železniški progi.

ki je nevarna in radi tega tudi prepove- dana, je prišla tako v navado, da ni čne- va brez policijskih prijav in glob nepre- vidnežev, ki se za malo prikrajšanje po- ti izpostavljajo nevarnosti. Hodi se po železniškem mostu najbolj pa po tiru ta- kozvanega trikota radi krajše poti na Pobrežje. Tu so se že dogodile težje ne- sreče, ki bi ljudi lahko že izmočrile.

V interesu trgovin

je izdala policija pred leti nalog, naj se na vrata približejo listki z naslovi, da javni organi v slučaju kake nevarnosti vedó, koga buditi. To ni samo za poli- cijo, temveč tudi za organe mestnih podjetij, ker se v zaprtih lokalih lahko pri napeljavni vode, luči itd. lahko kaj zgodi, kar je treba takoj popraviti v izo- gib velike škode in nevarnosti. Nekaj časa so bili ti naslovi v redu, sedaj so pa po večini nepravilni ali pa celo manjkajo. Osobe varnostne straže bo lastnike lo- kalov te dni opozorilo na obnovo na- slovov in če bodo lastniki pomislili na svoje interese, bodo pozivu gotovo tudi takoj sledili.

Kaj se krade v Mariboru?

Neki V. je iz osebnega avtomobila od- nesel magnet, kabelj in avtoprižigalnik. Škode je napravil približno 3.600 dinar- jev. Z odvzetjem teh delov je namreč onemogočeno vsako delovanje motorja. Mogoče je storil to iz maščevanja in spo- ra z lastnikom avtomobila. O podobni slučaju so že bili.

Brezobziren motociklist.

Ob priliki cerkvenega žeganja pri Sv. Ožboltu pri Breznem je imel branjevec Majhen Josip postavljeno svojo stojni- co. Mimo njega je pridrvel neznan mo- tociklist s številko 16.441, zadel v stojni- co in moža podrl. Majhen si je pri pad- cu močno obtolkel kolena in raztrgal no- ve nedeljske hlače, a motociklist je, vi- deč, kaj je napravil, z vso brzino izginil po cesti. Poizvedovanje za brezobzir- nim vozačem, kateri bi lahko s svojo ne- previdnostjo povzročil večjo nesrečo, je v teku.

Karambol v Limbušu.

Včeraj se je blizu gostilne Robič v Limbušu zgodil karambol motornega kolesa z dvokolesom. Zasebna uradnika A. V. in D. B. sta sedela na motornem kolesu. Njima nasproti je pripeljal ko- lesar J. P. Trčili so po vseh pravilih skupaj ter se našli na kupu. K sreči sta se dva vozača le lahko poškodovala, dočim je kolesar ostal nepoškodovan. Vendar pa se je motor precej pokvaril. Po mnenju očividcev je ta karambol po- sledica prenagel vožnje in sta bojda oba dela kriva karambola, kateri bi lahko povzročil težjo nesrečo.

Znani grafolog A. Winterry iz Banata, sotrudnik vojvodinskih listov se od 6. avgusta nahaja v Mariboru, kjer spreje- ma v hotelu »Pri Zamorcu« obiske občin stva. A. Winterry razloži po rokopisu značaj, po hiromantiji pa tudi življenje- pis po preteklosti, sedanjosti itd. A. Win- terry je telepatično na podlagi rokopisa pred štirimi meseci v Pančevu odkril ve- liko kriminalno zadevo, ko je bilo več lju- di zastrupljenih.

Sport

Iz plavalnega sporta

Pri včerajšnji tekmi sta zmagala Hartlieb in Tomlinšek (oba ISSK Maribor) in R. Karnerjeva (SD Rapid).

Naše mesto ima za sabo prvo večjo prireditev v plavalnem sportu, ki je — na zunaj vsaj — naravnost izborna uspešna. K plavalni tekmi na Dravi (kopališče Kafer—kopališče Kristian kakih 1300 m), ki jo je priredil SD Rapid, je došlo 26 plavčev, med temi 6 iz Ljubljane, in 6 plavčic iz Maribora.

Ze davno pred drugo uro popoldne, ko je bil določen start na čolnih, zasidranih pod studenško brvjo, se je pričelo zbirati občinstvo na obeh straneh Drave, na obeh mostovih in v obeh kopališčih. Za časa starta, okrog 14.30, je nestrno pričakovalo poteka tekme samo na držav. mostu, s katerega se vidi cela proga, kakih 600 ljudi!

Start plavčev se je izvršil v dveh skupinah, start plavčic v eni skupini. V prvi skupini je bilo že daleč nad državnim mostom opaziti vodstvo plavčarja s črno-belo čepico, ki je v krasnem mirnem prsnem stilu zmagoval Dravo in ga ni mogel dohiteti nihče: Medicinac Zmago Tomlinšek ISSK Maribor je prišel v 7 min. 53 sek. prvi te skupine na cilj. V drugi skupini je prijel prvi za drog

na cilju favorit Miha Hartlieb (ISSK Maribor) v še boljšem času 7 min. 46 sek. Med damami je bila zmagovalka R. Karner (SD Rapid), ki je preplavala progo v 8 min. 1 sek., to je v boljšem času kakor favorit Kreft (Rapid), ki je rabil 8 min. 2 sek.

Končen skupni plasma tekmovalcev je naslednji: 1. Miha Hartlieb (ISSK Maribor) 7:46; 2. Zmago Tomlinšek (ISSK Maribor) 7:53; 3. Vezjak (SK Bistrica) 7:54; 4. Pergler (Rapid) 7:55; 5. Kreft (Rapid) 8:02; 6. Gala (ISSK Maribor) 8:06. — Dame: 1. R. Karner (Rapid) 8:01; 2. K. Pič (neorg.) 8:22; 3. J. Horacek (neorg.) 8:34. — Med tekmovalci so bili zastopani klubi ISSK Maribor, SD Rapid, SK Bistrica, SK Železničar, SK Ilirija in ASK Primorje. Plavčice so bile iz klubov SD Rapid in ISSK Maribor ter nekaj neorganiziranih.

Zvečer so se sestali v kavarni »Biljard« v družbi mnogih športnikov tekmovalci plavčarji in je izročil zastopnik SD Rapida g. dr. Brandstätter zmagovalcem lična in dragocena darila, ki jih je poklonila tvrdka Peteln.

Mladinske pokalne tekme

Na igrišču SK Železničarja sta bili včeraj odigrani nogometni tekmi štirih mariborskih mladlin za pokal SK Ilirije. Zmagovalca sta ostala SK Železničar in SD Rapid, ki bosta igrala prihodnje nedeljo finale mariborskega okrožja.

Rapid—Svoboda 1:0 (1:0).

o lepi odprti igri je zmagalo fizično močnejše moštvo Rapida. Mladina je pokazala lep sport in je zlasti pri enajstoricah Svobode povdariti, da je dosegla včeraj višek dosežanj sposobnosti. Obramba in krilska vrsta Svobode sta bili dobri, le napad je bil prešibek in ni znal izkoristiti mnogih prilik. Rapid je bil tokrat izredno discipliniran in so fantje igrali z veseljem in navdušenjem ter pokazali nekaj lepih taktičnih potez. Gol — lastni, po levem branilcu — je padel po centru desnega krila. Sodnik g. Fischer je prezrl mnogo ofsajd-pozicij in tudi pri foulh ni bil za mladino dovolj strog.

Železničar—Maribor 3:2 (1:2, 2:2).

Igra druge dvojice mladlin je nudila izredno lep sport, zlasti v prvem polčasu. Po odmoru so diktirali Železničarji preostro igro, napram kateri je bil sodnik preveč popustljiv. Pri Železničarjih se je odlikoval zlasti napad in krilska vrsta; vratar je izbornu branil nešteto opasnih strelav, a tudi branilca sta bila na mestu. Pri Mariboru je ožja obramba popolnoma odgovarjala; srednji krilec Konič je predvedel izvrstno igro, a ni imel podpore od stranskih halfov, ki sta popolnoma odpovedala. Napad je preveč kombiniral in bil prepočasen. — Železničarji dosežejo v 9. min. vodstvo. Maribor v 15. min. izenači in ostane v premoči ter v 25. min. po lepem голу srednjega krilca Koniča doseže vodstvo. Sredi drugega polčasa nastrelen hands v kazenskem prostoru Maribora. Sodnik diktira neupravičeno enajstmetrovko. Železničar strelja uspešno, 2:2. Radi neodločenega izida se mora tekma podaljšati 2 krat 10 minut. Po ostrih menjajcih se napadih doseže Železničar zopet vodstvo in je obdrži do zaključka. Tik pred koncem tekme enajstmetrovka proti Železničarju, ki se kljub dvakratnemu izvajanju ne posreči. Sodil je g. Frankl.

Protest SK Železničarja.

Kakor goznavamo, je SK Železničar, ki je včeraj zmagal v mladinski tekmi nad Mariborom 3:2, protestiral proti verifikaciji tega rezultata, ker se igralci Maribora niso mogli izkazati s krstnimi listi.

Protest SK Ptuja.

Proti verifikaciji rezultatov, doseženih pri štafetnem teku dne 22. julija, ko je zmagala štafeta SD Rapida, je vložil SK Ptuj protest radi nepravilnega starta in prepovršne markacije proge.

GRADJANSKI — PRVAK DRŽAVE.

Včeraj je bilo odigrano peto, t. j. poslednje kolo nogometnih tekem za državno prvenstvo. V Zagrebu je ostal Gradjanski zmagovalac nad Haškom v razmerju 4:3, v Splitu pa Hajduk nad BSK v razmerju 7:0 (2:0). Z včerajšnjo — sicer težko — zmago nad Haškom si je Gradjanski priboril naslov državnega prvaka Jugoslavije. Prvenstvena tabela pa je takole:

1. Gradjanski	5 4 1 0	10: 5 9
2. Hajduk	4 3 0 1	17: 5 6
3. BSK	5 3 0 2	12:16 6
4. Hašk	4 1 0 3	11:11 2
5. Jugoslavija	4 0 1 3	5:17 1
6. Sašk	2 0 0 2	3: 4 0

Old boys Rapid—old boys Svoboda 4:0.

Po zanimivi sobotni igri, polni komičnih epizod med starejšimi igralci Rapida in Svobode, je zmagala rutiniranejša enajstolica Rapida. Sodil je g. Mohorko.

Gradec: graški tim—tim dunajskih amaterjev 5:0.

Celovec: Admira (Dunaj)—Austria (prvak Koroške) 3:1 (1:1).

Dunaj: Sportklub—Simmering 7:1 (4:1).

Vinska zaloga v cesarskem dvoru

na Dunaju je bila ogromna. To razumemo, če upoštevamo nič pretirano dejstvo, da je popil cesarski dvor letno do 4000 hektov vinske kapljice. Po prevratu je našla nova avstrijska republika zloženihi nič manj kot 120.000 steklenic najslajnejših vin, med njimi velike množine čez 50 let a tudi nad 100 let stare ruine tekočine. Ljudovlada je pričela to bogatijo prodajati, a Dunajčani nimajo denarja za Tokajca in razna renška vina, ki so še dražja od šampanjca. Največ so jih kupili Nemci iz rajha, vendar je še celih 80.000 steklenic neprodanih. Da so, v cesarskih kletih vzbujali respekt tudi silni sodi, je naravno. Kakor cele hiše so bili nekateri veliki. Dobiček od prodaje tega vina pa porabijo v Avstriji za fond vojnih poškodovancev, kar je nedvomno res socialno delo!

Bela hiša v Washingtonu

se nešteto krat imenuje v političnih vesteh iz Amerike. V njej vlada namreč predsednik Združenih držav. Redko kdo pa ve, čemu imenujejo to palačo ravno belo hišo. V vojni med Zedinjenimi državami in Anglijo l. 1812, ko so se sprli radi svobode morja, so Angleži osvojili Washington in ga prav po srednjeveško požgali. Med redkimi poslopji, ki so ostala, je bila tudi hiša prezidenta, čije klesani kamen pa je ves sajasto črn. Kas

Lepa Slovenka

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno bleščalo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

neje je zmagovalec nad Angleži Jackson dal hišo odediti in od tedaj ne rabijo Amerikanci nikdar druge besede kot »bela hiša« za rezidenco svojega predsednika.

Madžarski fašisti

prenehajo s svojo posebno stranko. Vodja Julij Gömbös se je kot poslanec priključil vladnemu bloku in na javnem shodu je pozval svoje pristaše in volilce, naj se vpišejo v vladno stranko. To je popolnoma v redu. Današnja madžarska vlada je dovolj šovinistična ter ni potrebno, da bi si posebno vneti fašisti izdrževali svoj strankarski aparat, ko imajo vladnega na razpolago. Ta aparat jim pribavi tudi volilne glasove. Madžarske volitve so že od nekaj vzor volilnega terorja.

Redko zbirko receptov

sestavlja prvi predsednik berlinskega Gastronskega kluba Alfred Rihard Meier. Prišel je na originalno misel zbrati najznamenitejše recepte kuharske umetnosti in poziva vse prijatelje dobrih jedil po vsem svetu, naj mu pošljejo take recepte. Ni dvoma, da bo mož s svojo namero uspel in še dobro zaslužil pri novi knjigi.

Spominjajte se CMD

O denarju.

Pariški satirik in veseljak de Saint-Ange je poslal nekemu svojemu znancu sledeče pismo:

»Dragi prijatelj! Posodite mi 500 frankov. Pri bajeslovni sreči, ki jo imate, ni izključeno, da dobite ta denar od mene enkrat celo nazaj.«

Pisatelj Anton Kuh se je pa takole obrnil do nekega dunajskega bankirja:

»Cenjeni gospod! Z nekim prijateljem sem se stavil za 20 šilingov, da bi mi Vi gotovo posodili vsoto od 1000 šilingov. Če že hočete, da to stavo izgubim, izročite donosilcu tega pisma tistih 20 šilingov, da plačam prijatelju stavo, stavljeno radi Vas.«

Izgubljena pravda.

Te dni je neki bruseljski odvetnik zastopal pred sodiščem zadevo nekega 4letnega dečka. Prepričevalno in ganljivo je govoril ter ves čas držal v naročju otroka, ki je mlo plakal... Vsi so bili prepričani, da je pravda dobljena. Predsednik sodišča meni dobrohotno: »Mali, zakaj toliko jočeš, saj bo vse dobro!«

»Kako ne bi jokal, ko me pa ta mož drži in neprestano ščiplje!« je bil presenetljiv odgovor.

Sodniki so napravili mrke obraze, poslušalci so se krohotali, odvetnik je otroka izpustil. Dečko ni več jokal, četudi bi imel sedaj še več vzroka, ker je pravda — propadla.

Sokolstvo

O telesni vzgoji

V neki dobi se je smatralo, da je telo tvorba zla; zato se je zanemarljalo, poniževalo, da celo mučilo. V neki dobi še popreje se je smatralo telo za ravnotako dragoceno kakor duh. V tej dobi je bilo eno glavnih življenjskih pravil: med interesi duše in telesa obstoji popolna soglasnost.

Sokolstvo je sprejelo pojmovanje te dobe, da sta duh in telo človeku enakovredna in da je treba gojiti oba. Za Sokola ima že telo kot tako svojo lastno vrednost. Zanj sta moč in zdravje vrednoti, za katerima je treba stremeti. Človek je kot zemeljsko bitje celota, sestavljena iz telesa in duše, nobeden del se ne sme zanemariti, najmanj pa zlorabiti. Negovanje, krepitev in razvijanje telesa je za Sokola tem bolj dolžnost, ker gleda na njegovo slabitev kakor na fizični greh in zločin.

Pa ne samo to: vežbanje in razvijanje telesa je za Sokolstvo osnovna naloga; od nje točnega in uspešnega izvrševanja pričakuje dosego svojih ostalih ciljev. Naša telesna vzgoja ni čisto nezainteresirano razvijanje onih fizičnih svojstev, ki nam jih je dodelila priroda. Za nas znači zdravo in močno telo obenem tudi močnega in silnega duha, vedrega in zdravega, ker verujemo, da se samo v zdravem telesu vrši delo duha zanesljivo ter normalno in ne šibko ter pokvarjeno. Samo v takem telesu se morejo razviti velika duševna svojstva in samo v njem so dane možnosti za dosego stvarne dovršenosti.

Znamo sicer, da so tudi izjeme od tega pravila. Zgodilo se je, da je tudi v nezdravem telesu bil silen in genijalen duh. To je bilo pri genijih Paskalu in Montaigneju. Pa niti te redke izjeme ne dokazujejo tu ničesar. Vrh tega pa ne smemo pozabiti, da je baš Montaigne rekel: »Jaz vem, koliko trpi moja duša v tem tako nežnem in občutljivem telesu, kakor je moje, ki zahteva, da jo ono vleče s seboj.«

Znanost je dognala, da je važen pogoj za normalni duševni razvoj ravnotežje fizičnega in umstvenega dela. Zdrav človek se mora baviti s tem in onim delom. Pri ljudeh, ki se ne pečajo s fizičnim delom, lahko češče nastopi živčna bolezen, ravno radi tega enostranskega dela. V takem slučaju pomaga telovadba, fizično delo, da se s tem vzpostavi normalno stanje.

Z vežbanjem telesa hočemo Sokoli doseči telesno spretnost in oblast nad udi, da na ta način pokorimo svoje telo kot zanesljivo orožje za dušo. Ko bomo to dosegli, bomo obenem mogli vršiti ekonomijo pri telesni in fizični energiji, ker se bomo navadili, da ne bomo izvrševali onih nepotrebnih telesnih gibov, ki se radi razširjenja nervoznosti pojavljajo pri netelovadcih.

Pri promociji častnega doktorja, našega zaslužnega delavca na polju narodnega zdravja, Milana Jovanovića-Batuta je rekel dekan beograjske med. fakultete, da blagostanje države ni zavisno toliko od njenega prirodnega bogastva, kakor od teles-

nega zdravja, duševne moči in vrednosti prebivalstva. Ali ne dviga s tem Sokolstvo, da svoje članstvo telesno vzgaja, tudi narodno blagostanje? Ali s telovadbo ne pripravlja omladine za vsakdanje praktično življenje in poklicno delo? Seveda smo si pri tem svesti, da ni ne sokolska ne obče človeška naloga materialna; ali ravno tako ne puščamo v nemar dejstva, da brez obdelovanja in predelovanja materialne prirode, da brez tehniške stvariteljske delavnosti, brez obražanja puščave v šume in polja, samote v vasi in mesta, ni več kulture niti višjega kulturnega življenja. Seveda nočemo in ne moremo iz svojih članov ustvariti manualnih delavcev, čeprav ne spoštujemo telesnega dela nič manj ko duševno; mislimo pa, da je upravičena naša težnja in prizadevanje, da se znamo vsi posluževati tudi svojih rok.

Telesna vzgoja je tudi važna kot sredstvo za razvijanje dobre volje in značaja, sokolskega in splošno človeškega, za ustvarjanje ljudi — sposobnih za življenje in koristnih za družbo.

Telovadba z razvijanjem telesne moči razvija tudi zaupanje vase; s tem daje človeku oni moralni pogum in ono hrabrost, ki sta bistveni del odkritega in moškega značaja.

Telovadba preganja iz našega srca oholost in nadutost. Krepi nam pozornost, ostri vid in sluh, bodrost duha, jači prisotnost duha, ki je tako potreben za zanesljivo obnašanje v družbi in za javno nastopanje, posebno na govorniški tribuni. Uči nas naglega, točnega in sigurnega izvrševanja ukazov in nalog. Navaja nas, da se radi in voljno podvržemo višjim pravilom in zakonom in da z obvladovanjem samega sebe podredimo svojo voljo višjim interesom skupnosti. S tem gradi telovadba iz nas dobre, demokratično usmerjene in navdahnjene državljane, ki ne priznavajo razrednih in stanovskih razlik, ki priznavajo le duh bratstva in bratske skupnosti.

Brez močnega organizma, jeklenih mišic in telesne vztrajnosti ni svobodenega in obilnega dela, ni plemenite in smeje volje za velike naloge in podvige. Brez jeklenih mišic, nezlomljive moči in zdravja naših divnih borcev mi ne bi bili dočakali ujedinjenja.

Zbrana in nagnetena energija večkrat zapelje mladino k razuzdanim dejanjem ter nepremišljenosti. Telesno vežbanje pa jih čuva in jih odvaja od nedostojnosti in greha.

Razen ideala telesne moči, duševnega zdravja in volje teži Sokolstvo tudi po drugem idealu, po lepoti. Dobri, to se pravi lepi duši mora odgovarjati lepo telo. Lepo je, ako je zdravo in krepko. Telesni gibi so lepi, ako so ljubki in graciozni, kar bodo, ako so lahki in precizni. Ali se to vse ne doseže s telovadbo?

Torej: Sokol vzgaja telo, 1. ker ima zanj vrednost samo na sebi; 2. ker je telo pogoj in podlaga za zdrav duh; 3. ker nas zdravo in krepko telo dela sposobne za ustvaritev in izvršitev materialnih dobrin, ki so pod-

laga za višje moralno, duševno življenje;

4. ker ustvarja telesna vzgoja moralno voljo, razvija osebnost in družabne vrline;

5. ker nas čuva pred zablodo in 6. ker neguje telesno lepoto.

Božva:

Troje usod

Nekoliko dni zatem sem dobil od višjega ravnatelja dovoljenje, da se smem med opoldanskim dnevornim odmorom na bolniškem vrtu solnčati. Bili so vroči junijski dnevi. Ležal sem na mehki travi razgaljen do pasu. Visoko nad kaznišnično streho je gorelo ljubo solnce in zlivalo po meni blagodejno toploto. Glavo sem si bil zavaroval s platneno otiračo. Oči so mi brez smotra blodile po neskončnem vsemirju. Začel sem računati dni do konca svoje kazni. Nenadoma me zmoli temnosiva ptica, ki se je bila odnekod pripodila in sedla na podzidek odprtega bolnišničnega okna. V kljunu je držala rdečo črešnjo in se jako nemirno vedla. Dvignil sem se napol in pogledal bolje. Na oknu ni bilo več — kletke. V divjem obupu se je mladičeva mati poglala med vejevje smreke, da je veja, na katero je sedla, globoko zanihala. Uzrla je na drugem oknu kletko z liščkom. Hip nato so že vzfrtala njena krila tam, toda takoj se je razočarana vrnila. Njeno dete je izginilo. Še vedno s črešnjo v kljunu je nato obletela vsa odprta okna in se slednjič dvignila na strešno sleme. Odtod je njen zbegani pogled motril okolico. Tedaj je kakor rdeča kaplja zdrknilo po strehi in padlo na tla. Pogledal sem tja. V prahu je ležala črešnja. Kakor kaplja krvi iz razdvojenega materinega srca...

Ko sem se zopet ozrl kvišku, ni bilo kosove samice nikjer.

Kake tri tedne pozneje sem čul iz košatega kostanja na bolniškem vrtu zategnjeno, otožno žvižganje. Potem je zletel izmed zelenja črn ptič z rumenim kljunom. Ali se je vrnil ob zaljubljenem spominu, ali ob žalovanju nad izgubljeno srečo?

*

Razumem usodo bolničarja-kaznenca, ki je umoril svojo švakinjino in mora delati zato dvajsetletno pokoro v ječi. Ne morem pa razumeti usode ujetega mladega kosa in zaprtega liščka...

Konec

Rak in na smrt obsojeni

Državni higijski odsek v Havani, glavnem mestu republike Kube v Ameriki, je sprejel z večino glasov projekt za pospeševanje raziskovanja raka. Po tem načrtu bo v bodoče dovoljeno, da se v slučaju osebnega privolenja vcepijo na smrt obsojenim bacili, ki povzročajo raka. Kaznenci, ki bi v to privolili, bodo ostali 12 let pod zdravniškim oskrbom. Ako bi po preteku teh let ostali še pri življenju ali bili ozdravljeni, jim bo kazni odpuščen in bodo izpuščeni na prosto.

Ameriška sodišča

se imajo včasih baviti s čudovitimi zadevami, ki obračajo pogosto nase pozornost vsega sveta. Tako bo v kratkem v Čikagu razprava, ki bo pokazala, se-li sme oženjen moški z aeroplanom prepeljati preko oceana brez dovoljenja so-proge ali ne. Soproga tovarnarja Johna Westlakea trdi namreč, da oženjeni mož nima pravice spustiti se na tako riskantno pot in zahteva, da se njenemu možu, ki hoče po zraku v Pariz, sodno prepove taka vožnja...

Znanstveno umrl.

Bolnik ozdravi ter sreča zdravnik, kateri ga je nekdanj zdravil. Zdravnik se čudi: »Kaj, vi ste na nogah! Saj ste bili težko bolni!«

»Res je, gospod doktor«, odvrne ozdravljeni, »vaš kolega me je ozdravil.«

»Nemogoče! Ta zdravnik ne razume ničesar. Moja diagnoza je bila popolnoma pravilna. Znanstveno ste mrtvi!«

Različna mišljenja.

Učitelj: »Kit skoti žive mladeniče. Kam spada kit?«

Mihče: »K sesalcem!«

Učitelj: »Kam spada krap?«

Janezek: »K Silvestrovi pojedini!«

Kdo je vesten trgovec?

— Kaj pa počenjaš tu na letovišču?
— Na ženitovanjskem potovanju sem!
— Kje pa imaš svojo mlado ženo?
— Doma! Eden mora biti vendar v trgovini...

Mali oglasi
Zahteva, doplačanje in oglaševanje ali rednega znajaja: vsaka beseda 50 p. najmanjši znesek Din 10.—

Kumarice za vlaganje znojmsko-moravske vrste razpošiljamo v vsaki množini od 10 kg dalje. Velikost do 7 cm kg á Din 5.—, do 9 cm kg á Din 4.— prosto postaja Št. IIj. Naslov: Mermolja, zelenjadno vrtnarstvo, Št. IIj pri Mariboru. 1499	Soba s posebnim vhomom in celo oskrbo se odda. Sovine, Aleksandrova cesta 51. I. nad., dvorišče. 1495
Kuharja ali kuharico išče Velika kavarna v Mariboru. 1500	Kupim specerijsko trgovsko opremo. Ponudbe pod št. 1888 — na upravo »Večernika«. 1488
Rožnata ionlard svila za poletne obleke od 68 Din naprej pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17.	Triko svilo 140 cm široko za obleke in perilo á Din 95 dobite pri J. Trpinu, Glavni trg 17, Maribor. XIII
	Prazno sobo se takoj odda. Dušanova ulica 9. 1410

Odprodaja po nizki ceni

za čevlje iz usnja in platna
traja še do 15. avgusta t. l.

V veliki izbiri in po nizki ceni so tudi:

sandale, opanki, čevlji za tenis in kopanje itd.
Neprekosljivi so moji modni sandali s krom podplati lahki, elastični, trpežni ter prijetni in zdravi za hojo.

Tvrda Jos. Waidacher, Maribor,
1462 Slovenska ulica št. 6

Zahvala

Vsem, ki so nam ob smrti naše ljube matere in soproge, gospe

Avguste Planinšek

izkazali svoje sočutje in pokojnico počastili s spremstvom na njeni zadnji poti, se tem potom najiskrenejše zahvalujemo.

1498

Zalujoči soprog, sin in sorodniki